
DATUM	DNR
2021-10-05	DELMOS 2021/418
Regeringskansliet / Utbildningsdepartementet 103 33 Stockholm	ERT DNR U2021/03373

Remissvar Remiss "Professionsprogram för rektorer, lärare och förskollärare"

Delegationen mot segregations (Delmos) yttrande utgår från myndighetens uppdrag att bidra till att öka långsiktiga effekter av insatser för att minska och motverka social och ekonomisk segregation på nationell, regional och lokal nivå.

SAMMANFATTNING

Delmos ställer sig i huvudsak positiv till de förslag som framförs i promemorian. Myndigheten instämmer med promemorians huvudförslag att skapa en nationell struktur för kompetensutveckling för rektorer, lärare och förskollärare och håller med om att ett nationellt meriteringssystem kan stärka skolprofessionerna på sikt. Delmos avstyrker den del i yttrandet som innebär att det ska gå snabbare att få meriteringsgraden "meriterad" för personal som arbetar i skolor med särskilt svåra förutsättningar.

Yttrande

FÖRSLAG 6.1 STATEN SKA TA ETT TYDLIGARE ANSVAR FÖR REKTORERS, LÄRARES OCH FÖRSKOLLÄRARES PROFESSIONSUTVECKLING.

Delegationen mot segregation tillstyrker förslaget om ett tydligare statligt ansvar för professionsutveckling för rektorer, lärare och förskollärare. En del i att åtgärda bristande likvärdighet inom skolan är att skapa en nationell struktur för professionsutveckling så att förutsättningarna för kompetensutveckling och meritering blir likvärdiga i hela Sverige.

Promemorian beskriver att resultatskillnader mellan skolor har ökat över tid och att den socioekonomiska bakgrunden har fått allt större betydelse för elevers skolresultat. Små kommuner har sämre ekonomiska förutsättningar att erbjuda kompetensutveckling för rektorer, lärare och förskollärare. Delmos bekräftar att den geografiska platsen har betydelse och påverkar förutsättningarna för en

likvärdig skola respektive förskola. Unga som växer upp i kommuner med svag ekonomi och särskilt i områden med socioekonomiska utmaningar, har betydligt sämre livschanser än unga från andra områden. Skolans roll som kompensatorisk arena är extra viktig för elever från dessa områden och det är därför nödvändigt att säkerställa att skolväsendet i samtliga kommuner får goda möjligheter till kompetensutveckling.

FÖRSLAG 6.3 DET NATIONELLA MERITERINGSSYSTEMET SKA INNEHÅLLA TVÅ MERITERINGSNIVÅER FÖR LEGITIMERADE LÄRARE RESPEKTIVE FÖRSKOLLÄRARE

Delegationen mot segregation anser att det är viktigt att skapa incitament för kompetenta lärare att ta tjänst i skolor med särskilda utmaningar. Delmos avstyrker dock det förslag på incitamentsstruktur som ges i promemorian, det vill säga, den del av förslag 6.3 som innebär att det ska vara olika krav på erfarenhet i skolor med särskilt svåra förutsättningar jämfört med övriga skolor.

Promemorian beskriver att det är svårt att rekrytera legitimerade lärare till skolor med särskilt svåra förutsättningar. För att bidra till att fler legitimerade lärare söker sig till dessa skolor, behövs ökade incitament. Det förslag som ges för att komma till rätta med rekryteringsutmaningen är att sänka kraven på meriteringsgraden "meriterad" i skolor som har särskilt svåra förutsättningar. I sådana skolor föreslår promemorian att det räcker med fyra års erfarenhet för att en lärare ska kunna ansöka om att bli meriterad. Om promemorians förslag genomförs, skapas ett system som ställer lägre krav på kompetens i områden där lärarkompetensen redan är som lägst och där behovet av erfarna lärare och förskolelärare är som störst. Ett sådant system riskerar att skapa ett A- respektive B-lag bland meriterade lärare och institutionalisera skillnader i kompetens mellan skolor med olika elevunderlag. Delegationen mot segregation anser att det behöver utredas hur andra typer av incitament kan möjliggöra att legitimerade och erfarna lärare söker sig till skolor med särskilt svåra förutsättningar.

I promemorian framgår att Skolverket har kunskap om vilka skolor som anses ha särskilt svåra förutsättningar utifrån elevernas socioekonomiska bakgrund. Under hösten 2021 lanserar Delmos "Segregationsbarometern, ett digitalt verktyg som beskriver socioekonomiska förutsättningar i flera olika geografiska statistikområden, vilket möjliggör att följa utvecklingen över tid utifrån bland annat studieresultat kopplat till lägre geografiska områden. Detta kan vara särskilt viktigt för att kunna göra goda prognoser för omfattningen av promemorians förslag. Delmos föreslår att Segregationsbarometern används för att komplettera Skolverkets kunskap om olika skolors förutsättningar med kunskap om olika områdets socioekonomiska status.

I detta ärende har Direktör Anders Kessling beslutat. Utvecklingsledare Emmy Bornemark har varit föredragande. I den slutgiltiga handläggningen har också utvecklingsledare Katarina Ramanius deltagit.

Anders Kessling

Emmy Bornemark